

Gustave Moynier në periudhën e themelimit të Kryqit të Kuq

François Bugnion

Gustave Moynier

1826-1910

Përktheu:

Besnik Lena

Korrektor gjuhësor: Liri Lena

Société Henry Dunant

Genève humanitaire

Ilustrimi i mbulesës nga
Atelier Roger Pfund

Ediconi ne gjuhen shqipe
Besnik Lena

Genève Humanitaire
dhe
Société Henry Dunant

Kryqi i Kuq Ohër

Shoqata frankofone Strugë

Shtëpia botuese Iris

Shtypshkronja Mr.Fruit

Maqedoni, 2015

ISBN 978-608-207-149-7

Gustave Moynier

1826-1910

Një foto e marrë nga fotografi i shquar, Frédéric Boissonnas gjatë mbarimit të ceremonis në Konferencën diplomatike të vitit 1906, e cila shqyrtoi Konventën e pare të Gjenevës, na tregon Gustave Moynier me një shikim të gjallë, flokë të bardha si bora dhe kraharorin mbuluar me dekorime. Katër vjet më vonë, me rastin e vdekjes së tij, Komiteti internacional i Kryqit të Kuq, të cilin Moynier e kishte kryesuar në vitin 1864, për vdekjen e tij pati mesazhe, simpati dhe ngushëllime që vinin nga të gjitha vendet e Evropës, Azisë dhe Amerikës.

Megjithatë, pas vdekjes së tij, disa vite më pas Moynier ra në harresë. Përveçse në një konferencë të 12 marsit të vitit 1917 në hollin e Universitetit të Gjenevës, nga Bernard Bouvier, ua lavdëroj qytetareve të tij duke thënë « *të zënë rendin e artë të gjithë ata të cilët dhanë shumë përvendin e tyre* ». Atij nuk ia vuri veshin askush. Nëse të gjithë gjenevasit dinin pak a shumë se cili ishte Calvin, Rousseau, Henry Dunant ose gjeneral Dufour, të rrallë ishin ata të cilët kishin dëgjuar të flitej për Gustave Moynier.

Ilustrime të Kredituar

Famille Moynier : N° 4, 8, 9 (photo Frédéric Boissonnas), 5 (photo A. Detraz), 14 (photo Adolphe Moynier), 15 (photo Adolphe Moynier)

Médiathèque du CICR : Page 2 (photo Frédéric Boissonnas), N° 6 (photo Frédéric Boissonnas), 7, 11, 12, 13 (photo Frédéric Boissonnas).

Pasqyra e Lëndës

Një fëmi e llastuar	6
Vitet e shkollës, Kolegji dhe Universiteti	9
Hezitimet e tija në hapat e jetës profesionale	13
Shoqata gjenevase për shërbime publike dhe filantropia	18
Në ditën e dytë të betejës	23
Themelimi i Kryqit të Kuq	26
Nga themelimi i Kryqit të Kuq në Konventën e parë të Gjenevës	40
Presidenti i Komitetit intrenacional i Kryqit të Kuq	46
Rishikimi i Konventës së Gjenevës	65
Arbitrazhi Alabama dhe themelimi i Institutit për të drejtat internacionale	68
« Afrika e hulumtuar dhe e civilizuar »	72
Babai I familjes dhe patriarch	80
Konkluzat	83
Kronologjia	86
Shënime bibliografike	102
Ilustrime të kredituar	112

Çfar bilanci ky i Gustave Moynier! Duke propozuar një strategji për të vënë në vepër idetë e gjeniut të ekspozuar nga Hnry Dunant në faqet e fundit të veprës së tij Një kujtim në Solferino, Gustave Moynier (1826-1910) kontribuoj në mënyrë të veçantë në themelimin e Kryqit të Kuq. Konventa e Gjenevës e 22 gushtit 1864, e cila shënon pikë fillimin e të drejtës internationale humanitare bashkëkohore, doli nga penda e tij. President i Komitetit i Komitetit internacional i Kryqit të Kuq nga viti 1864 deri në 1910. Moynier i dha institucionit kuadrin doktrinar dhe orientimet fondamentale që e kanë udhëhequr veprimin e tij deri në ditët tona. Ai qe një nga themeluesit e Institutit për të drejtën internationale dhe një nga pararendësit e të Drejtës penale internacionale.

Megjithatë, mbas vdekjes së tij , emri i tij shumë shpejt do lehet në harresë.

E shkruar në një stil të thjeshtë dhe natyrshëm, kjo biografi e shkurtër risjell vijat e mëdha të jetës së tij dhe veprimet e Gustave Moynier. Ajo paraqet dhe vë në dritë gjithashtu rëndësinë që na e la si trashëgim pa të cilën humaniteti nuk do të ishte plotësisht si është sot.

Françosi Bugnion, njeriu i letrave dhe doktor i shkencave politike, hyri në CICR në vitin 1970, shërbeu në selinë e Institucionit dhe në terren. Drejtor i të Drejtës internationale dhe i Kooperimit nga viti 2000 deri në 2006, është anëtarë i Asamblesë së CICR që prej majit 2010. Ai është autor i më se pesëdhjetë botimesh që sjellin si objektiv të drejtën internationale humanitare ose për historinë e Kryqit të Kuq dhe Gjysmë Hënës së Kuqe.

Kjo biografi u publikua duke falënderuar Kryetarin e Kryqit të Kuq të Ohrit Z. **Sasho Toçkov** dhe Kryetarit të Shoqatës frankofone të Strugës Z. **Besnik Lena**